

Využitie ABA pri
vzdelávaní detí s
PAS a inými
neurovývinovými
postihmi

Mgr. Zuzana Maštenová
BCBA

Autizmus

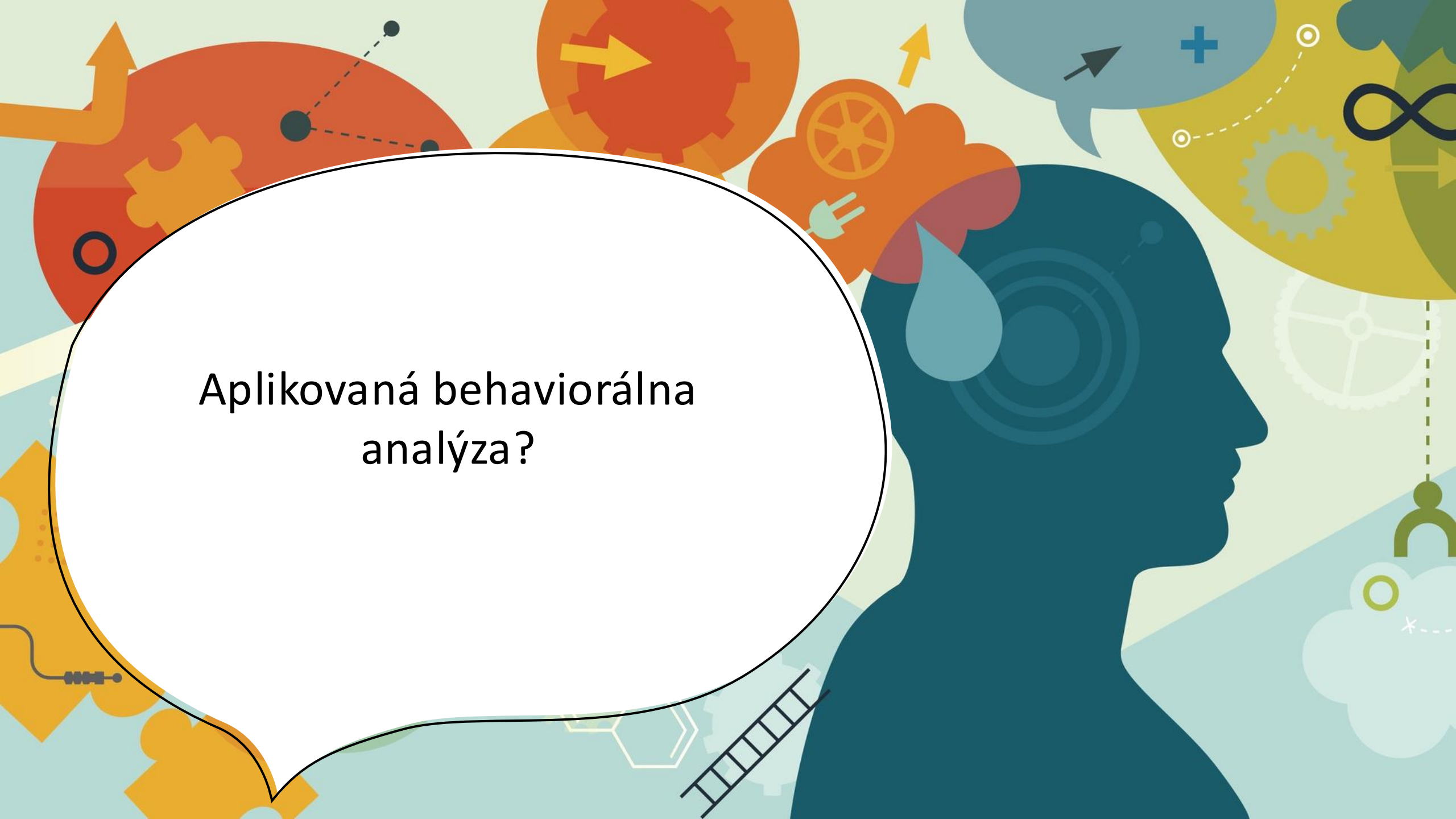
- charakteristické sú ťažkosti v sociálnej oblasti
- repetitívne vzorce v hre, správaní a rozprávaní
 - vysoká variabilita prejavov
- často ďalšie zdravotné problémy: problémy s príjmom potravy, spánkom, epilezia, metabolické problémy

Nárast výskytu autizmu – 1:36 (štatistika CDC
z roku 2020)

Efektívá včasná intervencia u detí s autizmom
a vzdelávanie študentov s autizmom v
inkluzívnych a špeciálnych zariadeniach

Aplikovaná behaviorálna
analýza?

Nie je to:

Terapia pre deti s autizmom

Terapia

Metóda

Techniky

Sada receptov “Čo mám robiť keď..?”

“Robíme doma ABU”

Aplikovaná
behaviorálna analýza

ABA

- veda o správani a učení
- má svoj vlastný výskum, metodológiu a terminológiu

Oblasti aplikácie ABA:

Behaviorálna ekonómia

Výskum učenia u iných živočíšnych druhov

Výskum učenia čítania u neurotypických detí

Zlepšenie akademických výsledkov u detí

Spolupráca detí pri lekárskech zákrokoch

Redukcia nehodovosti na pracovisku

Postupy v rehabilitácii u pacientov po cievnej mozgovej príhode

Liečba závislostí

Liečba obezity u detí a dospelých

Jednou zo špecifických
oblastí aplikácie tejto vedy je
vzdelávanie detí s
diagnózami PAS

Behaviorálne analytické intervencie prinášajú zlepšenia v oblastiach:

Reči a komunikácie

Sociálnych zručností

Hrových zručností

Sebaobsluhy

Motorických zručností

Akademických zručností

Otázky?

1. Aký je presne cieľ intervencie?
2. Aké sú použité techniky?
3. Ako je meraná zmena?
4. Dáta pred a po intervencii?
5. Udržanie výsledkov?

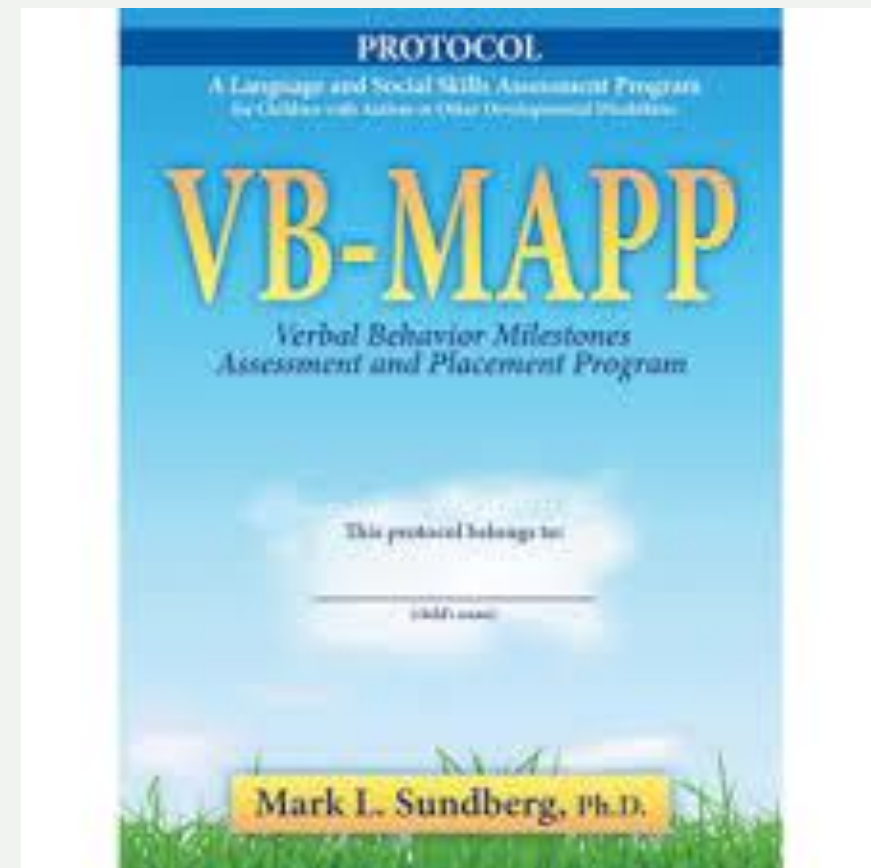
(Gina Green, 1996)

Charakteristiky behaviorálních intervencí?

Intervencia je vedená a priamo supervidovaná certifikovaným behaviorálnym analytikom

Vzdelávací program vychádza
z dôkladného zmapovania
zručností dieťaťa v každej
oblasti

Intervencia je vysoko individualizovaná podľa potrieb každého dieťaťa

Zručnosti sú rozložené na jednoduchšie kroky, ktoré sa dieťa ľahko a systematicky učí a ktoré sa potom spájajú do stále komplexnejších zručností

Minimalizovanie chýb, poskytnutie dostatočnej podpory pri učení a prezentácia úloh šitých na mieru podľa zručností dieťaťa zabezpečí, že dieťa pri učení vždy zažíva úspech a vytvára si pozitívny vzťah k učeniu

Všetky zručnosti, ktoré sa dieťa učí sú priebežne merané a techniky učenia sú upravované na základe analýzy dát

Intervencia je zameraná na také zručnosti, ktoré umožnia dieťaťu väčšiu funkčnosť, samostatnosť a prístup do menej reštriktívnych prostredí

Intervencia zahrňa
tréning rodičov, čo im
umožní podporovať
dieťa v domácom
prostredí

Neliečime deti z autizmu, liečime.....

.....seba z dystachie.

Cieľ pri práci s dieťaťom

- dosiahnuť najvyššiu možnú samostatnosť, funkčnosť a kvalitu života

ABA? EIBI? NDBI?

To čo väčšina laickej verejnosti považuje za ABA sú v skutočnosti konkrétne intervenčné prístupy napr:

EIBI – rané intenzívne behaviorálne intervencie

NDBI – naturalistické vývinové behaviorálne intervencie

a mnohé ďalšie

Naturalistické vývinové behaviorálne intervencie

Využitie hry ako kontextu učenia

Využitie prirodzene sa vyskytujúceho posilnenia

Dôraz na motiváciu k sociálnej interakcii

Založené na iniciovaní dieťaťa

Učí vývinovo primerané zručnosti

Motivácia k spolupráci – súhlas vs nátlak

- verbálne alebo neverbálne vyjadrenie ochoty participovať na intervencii
- pozorovateľné a merateľné
- nízky vek
- nízka verbalita
- kognitívne deficity klienta
- - NDBI sú založené na iniciovaní dieťaťa – indikujúce odpovede – aktívne vyjadrenie dieťaťa čo sa mu páči/nepáči

Etika:

- dôvera
- prostredie, kde dieťa môže rozvíjať svoje záujmy
- dôstojné zachádzanie
- rešpektovanie komunikácie

KONFERENCIA

prezenčne

Dohodnime sa – komunikácia bez bariér

sobota, 12. apríl 2025
Hotel Tenis Zvolen

NEVIDITEĽNÍ